

„Az SZTE Kutatóegyetemi Kiválósági Központ tudásbázisának
kiszélesítése és hosszú távú szakmai fenntarthatóságának megalapozása
a kiváló tudományos utánpótlás biztosításával”

Orvosnők és orvostanhallgató- nők az elmúlt évek empirikus kutatásai tükrében

Molnár Regina¹, Győrffy Zsuzsa², Csabai Márta³

¹Szegedi Tudományegyetem, ÁOK, Népegészségtani
Intézet

²Semmelweis Egyetem, ÁOK, Magatartástudományi
Intézet

³Szegedi Tudományegyetem, BTK, Pszichológia
Intézet

„NŐK – EGÉSZSÉG, CSALÁD ÉS MUNKA”
HALLGATÓI KONFERENCIA

Dr. Szél Éva Emléknep - Szeged, 2013. április 25.

TÁMOP-4.2.2/B-10/1-2010-0012 projekt

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai
Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Az előadás célkitűzése

- **A vizsgálatok eredményeinek tendenciaszerű bemutatása**
- **Mit lenne érdemes adaptálni?**
(Más egészségügyi, szociális területen dolgozó szakemberekről, hallgatókról is szükség lenne hasonló vizsgálatokra)

Módszertan

- mélyinterjúk
- empirikus kérdőíves vizsgálatok

A felhasznált vizsgálatok főbb jellemzői

1. adatfelvétel (2002)

- 503 orvostanhallgató (247 SZTE, 256 DEOEC)

2. adatfelvétel (2003-2004)

- 408 orvosnő és kontroll csoport (Hungarostudy 2002, diplomás női minta N=818) összehasonlítása
- 110 orvosnő életútinterjúk

3. adatfelvétel (2008)

- 214 orvostanhallgató-nő, 132 joghallgató-nő (SZTE)

4. adatfelvétel (2008)

- 593 orvostanhallgató (SZTE, SOTE, POTE, DEOEC)

5. adatfelvétel (2009)

- 238 orvostanhallgató (SZTE)

6. adatfelvétel (2012)

- 174 orvostanhallgató (SZTE), 62 fogorvostanhallgató (SZTE), 88 joghallgató (SZTE), 98 közgazdász (BGF KK)

Orvostanhallgatók

Jellemzők

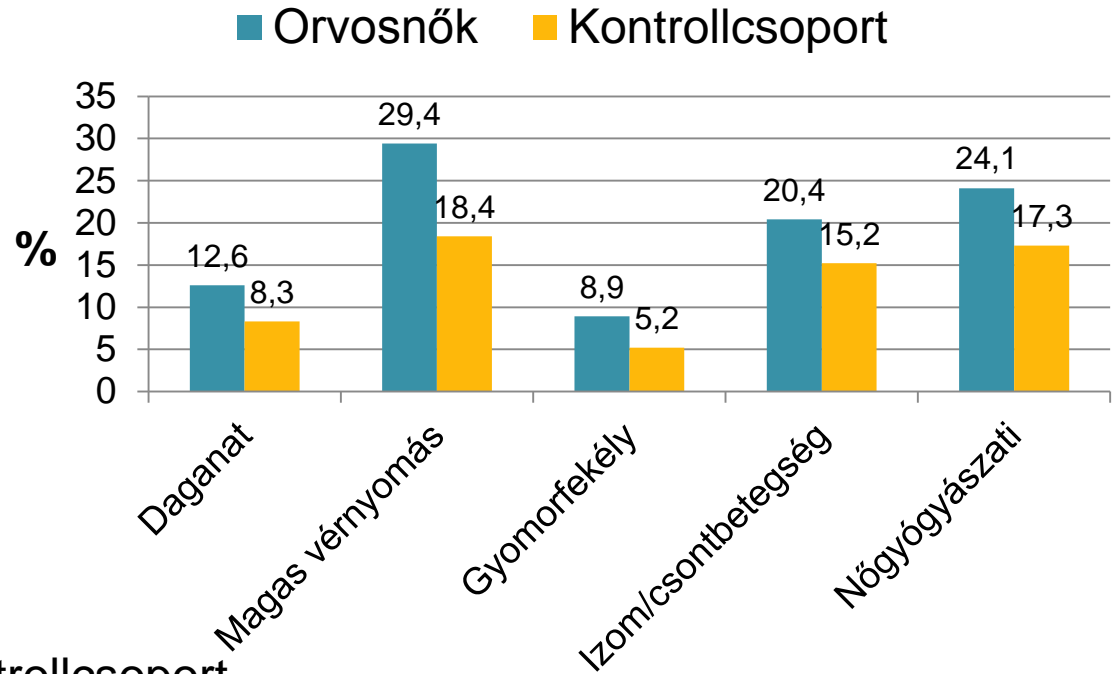
- egy részük ma is altruista
- korán elköteleződő
  - erős szakmai identitás
  - kiégés veszélye
- nemcsak orvosok akarnak lenni (pályaelhagyás, alternatívák)
- „új” hivatásban gondolkodnak
  - fogyasztói értékek előtérbe kerültek
  - deprofesszionalizáció

A problémák a régiek

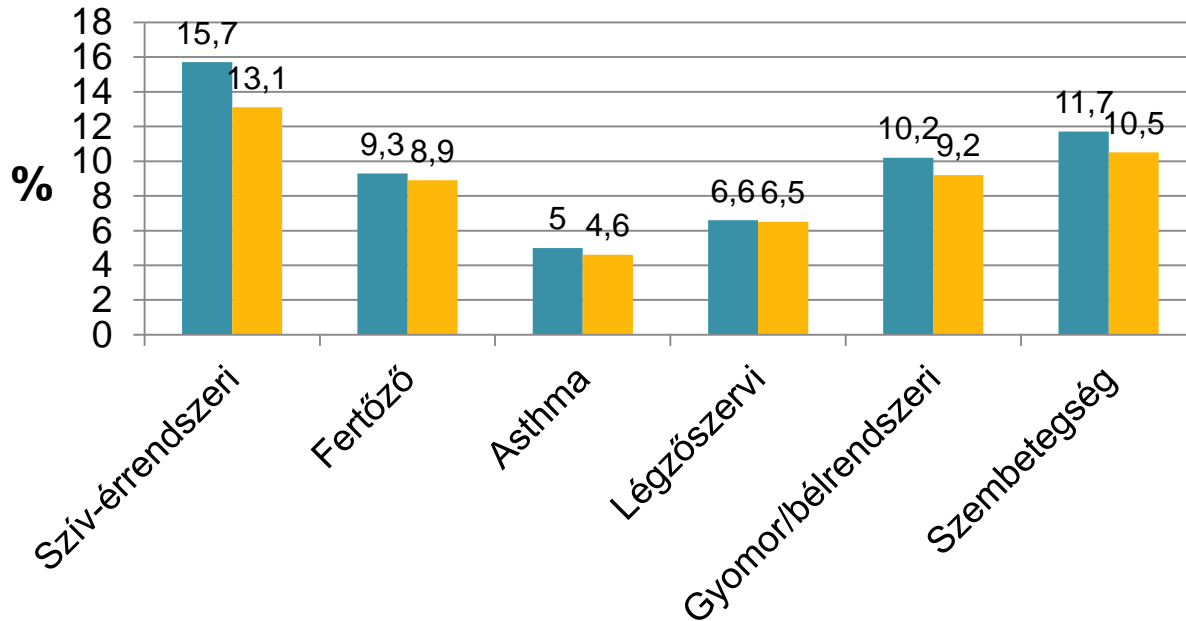
- gyakorlati tapasztalat hiánya
- képzés elégtelensége

Feminizáció

Orvosnők

■ Orvosnők ■ Kontrollcsoport

Orvosnők (fiatal orvosnők)

A 24–43 évesek és a 44–76 évesek testi-lelki egészséggel, munkavégzéssel kapcsolatos mutatóinak összehasonlítása

- A fiatal orvosnők
  - szignifikánsan nagyobb arányban látnak el ügyeleti és éjszakai munkát;
  - kevesebb szabadidővel és szabadsággal rendelkeznek;
  - kevésbé elégedettek munkájukkal, munkahelyükkel, a kollegiális támogatással és a munkájuk anyagi jellegű elismerésével;
  - emocionálisan kimerültebbek.

Orvosnők (fiatal orvosnők)

	Alacsony emocionális kimerülés	Közepes emocionális kimerülés	Magas emocionális kimerülés
	% (N)	% (N)	% (N)
24–43 éves orvosnők (N=161)	9,1 (14)	47,6 (77)	43,3 (70)
44–76 éves orvosnők (N=232)	12,5 (27)	58,3 (133)	29,3 (66)

Orvosnők

Szerepkonfliktus a kvalitatív vizsgálat eredményeinek tükrében

- Prevalenciája
- Iránya
- Megjelenése az életút során
- Feloldási módjai
- Speciális nehézségek
- Akiknek sikerült....

A problémák eredetéről

Az orvostanhallgató nők

- altruistábbak, korábban elköteleződők, nagyobb a hivatástudatuk
- idealistábbak
- az orvoslás, mint karrierlehetőség kevésbé fontos a számukra
- családdal összeférő munkát szeretnének
- kevésbé áll mögöttük támogató család (mobilabbak)

Továbblépés

- Összegzés hiánya – hol is tartunk pontosan?
- Önkritika – kritika
- Merre tovább? – kutatási irányok

Szemléletváltás

- Megküzdési stratégiák
- Altruizmus – új megközelítésben
- Család és hivatás – hogyan erősíthetik egymást – konfliktus helyett erőforrás
- Eredmények eljuttatása a döntéshozókhöz
- Más foglalkozásokkal, hivatásokkal való összevetés
- Lakossági felmérések
- A problémafeltárás problémát közvetít, de megoldást, példát ritkán
- Hogyan jellemezhetőek a sikeres, egészséges orvosok – szociológiai jellemzőik, stratégiáik
- Szerepkonfliktus helyett → összetett szerep (hogyan működik a család és a karrier együtt)
- Pályán és Magyarországon maradók motivációi, elvárásai
- Eredmények eljuttatása a lakossághoz ↔ a média befolyásoló szerepe

Konklúzió (jövőkép)

- A megjelenő tanulmányok a rizikófaktorok kimutatása mellett
  - jobban erősítsék a szakmai identitást,
  - hívják fel a figyelmet a létező pozitív példákra,
  - hangsúlyozzák a problémák elkerülhetőségét,
  - ismertessenek sikeres életutakat.

„GYÓGYÍTÓ NŐKÉRT ALAPÍTVÁNY”
(www.gyogyitonokert.hu)

**KÖSZÖNÖM MEGTISZTELŐ
FIGYELMÜKET!**